

RALF MOŠT

Nejdůležitějším vztahem v rodině je vztah mezi manželi. Je nadřazen všem ostatním vztahům, vztah mezi rodičem a dítětem nevyjímaje. Kvalita vztahu rodiče a dítěte i pocit bezpečí dítěte do velké míry závisí na kvalitě manželského vztahu.

Ross Campbell

Umělecká díla různých druhů a žánrů zachycují vzlety a pády lidského ducha, mohou být zdrojem inspirace v úsilí o krásu každodenního života a mohou být i mementy na cestách vlastním životem. Takto mne už dlouho inspiruje a provází jedno sousoší a osudy kolem něj.

Jde o slavný „Polibek“ od francouzského sochaře Augusta Rodina (čti Rodéna). Rodin byl typický integrovaný žák: trpěl krátkozrakostí, byl dyslektik, měl bídnou výslovnost a ve škole se mu nevedlo. Jako sochař byl ale velmi nadaný a vynikal nad ostatní kolegy, podle mnohých se stal nejlepším sochařem od dob Michelangela. Rodinem začíná éra moderního sochařství. Lidské tělo pro něj bylo nejvhodnějším prostředkem, kterým je možné vyjádřit každý duševní stav.

Sousoší Polibek (1901) představuje milenecký pár z Dantova Pekla, který právě překročil hranici studu a platonického vztahu. Vzápětí jsou však oba aktéři nedovolené lásky přistiženi a končí tragicky. Je to tedy poslední okamžik před smrtí. Až mne to mrzí, že nejtěsnější vyjádření lásky může být aktem posledním. Co má být k životu, způsobí rozvrat a smrt. To Rodin zakusil i v reálu. Modelkou „Polibku“ byla Camille Claudelová, mladá umělkyně, Rodinova žačka a obdivovatelka, do níž se sochař vášnivě zamiloval. Dlouhou dobu svou lásku tajil, neboť měl poměr s jinou ženou, s níž měl i nemanželského syna. Tu si nakonec vzal (pár měsíců před smrtí v 77 letech) a Camille skončila tragicky v psychiatrické léčebně.

Jakým pozhénáním je oproti tomu

manželství, kde jsou si muž a žena navzájem vydání, navzájem se chrání, obrušují, srůstají a nikdo z vnějšího světa na jejich integritu nemá nárok. Dívám se na sousoší optikou vlastní zkušenosti jako na předobraz „manželského objetí“. Erotický náboj a napětí okamžiku přece nevyprchá manželstvím! Jakoby nemanželský vztah byl pro umělce podnětnější, přitažlivější, s příchutí zakázaného ovoce... Je ovšem dobře, že manželská intimita se v umění nedává (často) záměrně na odív; je něžná, křehká a niterná, zaslouží si nejvyšší úctu a ochranu. A jak snadno se v prvních letech po svatbě mladé rodiny rozpadají jak sochy z písku.

Muž a žena si v manželském objetí sice zachovávají své kontury, ale jedna osoba pozvolna přechází v druhou, hranice se stírají a hmota tvoří jeden celek, jedno tělo; sousoší vytváří sochu. Není to nic statického (ustrnutí ve vztazích je počátek konce), musí to být dynamické spojení. Splývající pohyb, navěky zachycený v kameni, z tohoto sousoší činí geniální umělecké dílo.

Manželské objetí je tajemství duchovní, tělesné i umělecké. V napětí tohoto tajemství Bůh tvoří nový život a rodí se rodina.

Co je rodina?

*Socha od Augusta Rodina,
úrodná půda, lásky doména,
zároveň křehounká rostlina,
někdy do koutku schoulená,
jindy zas statná, vznešená,
mozaika, kde každá část je samojediná,
však jedna k druhé skvěle přilíná,
milost, jež spadla nám do klína,
měkkost, již nevměstnám do jména,
jedno tělo jak od mistra Rodina.*

- Boží rodina.

Autor je učitel, výtvarník a básník, jeho domovským sborem je ECM Praha 9 - Horní Počernice.

